

LESKEN ROPO JA TEMPELIVERON MAKSAMINEN

Tänään meillä on kaksi eri kertomusta, jotka eivät tapahtuneet samaan aikaan, eivätkä edes samassa paikassa, mutta molemmissa puhutaan rahan antamisesta Jumalan valtakunnan työhön.

1. Kertomusten taustatietoja

a) Missä kertomusten tapahtumat tapahtuivat?

Temppeliveron kerääjät tulivat Pietarin talolle Kapernaumissa (Galileassa) ja leski pani roponsa uhriarkkuun Jerusalemin temppelin luona.

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

Näiden kertomusten kohdalla sillä ei ole merkitystä, milloin ne tapahtuivat.

c) Vieraat termit

Ropo = arvoltaan pienin raha, pikku kolikko

Uhriarkku = sellainen astia, johon pantiin raha-anti Jumalan valtakunnan työhön. Arkussa oli kansi ja siinä rako, josta raha arkkuun pudotettiin.

Leski on henkilö, jonka aviopuoliso on kuollut. Varsinkin, jos leski oli nainen, hän oli köyhä, sillä mies oli elättänyt perhettä. Mitään leskeneläkkeitä ei ollut tuohon aikaan.

Temppelivero Kaikki juutalaiset olivat velvollisia maksamaan vuotuisen tempeliveron, joka käytettiin osittain tempelin ylläpitämiseen, osittain jumalanpalvelusmenoihin. Jeesuksen aikana tämä vero oli puoli sekeliä hengeltä. (DigiIRT) Tempelivero kuului Israelin sisäiseen teokraattiseen hallintajärjestelmään – Rooman valtio (keisari) taas keräsi tullimaksuja ja kantoi omat veronsa.

2. Kertomukset Raamatusta rinnakkaispaikkoineen

Lesken ropo

Mark. 12: 41 - 44

Jeesus istui vastapäätä uhriarkkua ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhriarkkuun. Monet rikkaat panivat paljon. Niin tuli köyhä leski ja pani kaksi ropoa, yhteensä muutamia pennejä. Jeesus kutsui opetuslapsensa luoksensa ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut, jotka panivat uhriarkkuun. Sillä he kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaiken, mitä hänellä oli, koko elämisensä."

Luuk. 21: 1 - 4

Jeesus katsahti ja näki rikkaiden panevan lahjoja uhriarkkuun. Niin hän näki myös köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa. Silloin Jeesus sanoi: "Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut. Sillä kaikki nuo panivat lahjansa liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan, koko elämisensä, mikä hänellä oli."

Tempeliveron maksaminen

Matt. 17: 22 - 27

Kun he (Jeesus ja opetuslapset) yhdessä vaelsivat Galileassa, sanoi Jeesus heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös." He tulivat kovin murheellisiksi.

Kun he saapuivat Kapernaumiin, tulivat temppeliveron kantajat Pietarin luo ja sanoivat: "Eikö teidän opettajanne maksa temppeliveroa?" Pietari sanoi: "Maksaa." Kun hän tuli huoneeseen, kysyi Jeesus häneltä ensi sanaksi: "Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaas ottavat tullia tai veroa? Lapsiltaanko vai vierailta?" Kun Pietari vastasi: "Vierailta", sanoi Jeesus hänelle: "Lapset ovat siis vapaat. Mutta ettemme heitä loukkaisi, niin mene ja heitä onki järveen. Ota sitten ensiksi saamasi kala, ja kun avaat sen suun, löydät hopearahat. Ota se ja anna heille minun puolestani ja omasta puolestasi."

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Kristillisen kirkon päätehtävä on julistaa puhtaasti evankeliumia ja jakaa oikein sakramentit, kaste ja ehtoollinen. Tähän kuuluvat myös lasten kastaminen ja heidän opettamisensa Jumalan sanassa. Tehdäkseen tätä työtä seurakunnat tarvitsevat varoja. Jumala ei ole määrännyt meille mitään summaa (tai kymmenystä) vaan ”antakoon kukin, niin kuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta, sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.” 2 Kor. 9: 7. Vertaa fariseuksen rukousta. Fariseus antoi tosin ulkokultaisesti kymmenykset tuloistaan, mutta kiitti Jumalaa omasta hurskaudestaan, ei tuntenut syntisyytensä eikä elänyt armosta. (UT1_35).

Meidän ei tarvitse antaa yli varojemme. Katso 2 Kor. 8: 12. Tärkeää on sydämen oikea asenne ja aito antamisen halu. Antamisessa on kysymys kiitosuhrista Jumalalle. Uhraamme Jumalalle varojamme, aikaamme ja työtämme, koska hän on uhrannut Poikansa syntiemme edestä ja olemme siitä hänelle kiitolliset.

Seurakuntiemme jumalanpalveluksissa kannetaan kolehti, jonka jälkeen ruokoilemme yhdessä, että Jumala itse siunaisi annetut varat: ”Siunaa nämä lahjat, jotka olemme Sinulle Sinun kädestäsi antaneet.” Samalla rukous muistuttaa meitä siitä, että meillä ei ole mitään, mitä emme olisi itse Jumalalta saaneet.

Kunnioita Herraa antamalla varoistasi ja kaiken satosi parhaimmasta, niin sinun jyväättasi täyttyvät runsaudella, ja viini pursuu sinun kuurnistasi. Joku voi antaa rakastamatta, mutta kukaan ei voi rakastaa antamatta. Sananl. 3: 9 – 10. ja ”Huomatkaa tämä: joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää. Antakoon kukin, niin kuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. Jumala on voimallinen antamaan teille ylenpalttisesti kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi, voidaksenne

ylenpalttisesti tehdä kaikkinaista hyvää; niin kuin kirjoitettu on: "Hän sirottelee, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti." Hän, joka antaa siemenen kylväjälle ja leivän ruuaksi, on antava teillekin ja enentävä kylvönne ja kasvattava teidän vanhurskautenne hedelmät, niin että te kaikessa vaurastuen voitte vilpittömästi harjoittaa kaikkinaista anteliaisuutta, joka meidän kauttamme saa aikaan kiitosta Jumalalle." 2. Kor. 9: 6 – 11.

Temppliveron maksamisen yhteydessä Jeesus osoittaa olevansa kaikkietävä ja kaikkivaltias Jumala. Vaikka Jeesuksen aikaan Israel keräsi veroa, se ei tarkoita sitä, että seurakuntien pitäisi nyt yhä Uudessa Liitossa kerätä tulonsa veroina.

Jeesuksen vastaus Pietarille tarkoitti sitä, että hän ja opetuslapset olivat taivaan valtakunnan kansalaisia, jotka elivät kuten mekin vieraina ja muukalaisina täällä maailmassa. Se sisälsi myös sen, että Jeesus oli vapaa veron maksamisesta, mutta hän vapaaehtoisesti alistui tähänkin lakiin.

Opetuksen tavoite:

"Joku voi antaa rakastamatta, mutta kukaan ei voi rakastaa antamatta." Että lapset oppisivat nauttimaan runsaasta antamisesta Jumalan valtakunnan työhön ja hyväntekeväisyyteen, tulisivat johdatetuiksi tekemään uhrauksia rakkaudesta Jumalaan ja jatkuvasti vahvistuisivat luottamuksessa siihen, että Jumala täyttää runsaasti tarpeemme. (Lähde: Vanha pyhäkouluopettajien moniste)

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Kuulemme myöhemmin, mitä Jeesus opetti verojen maksamisesta keisarille.
UT3_1.

Uhriarkkukäytäntö vastaa meidän kolehtiamme

Uhriarkku oli käytössä jo kuningas Jooaksen (Juudan kuningas 40 vuotta n. 800 vuotta eKr.) aikana, kun rappeutunutta temppeliä korjattiin: "Sen jälkeen Jooas aikoi uudistaa Herran temppelin. Hän kutsui kokoon papit ja leeviläiset ja sanoi heille: "Menkää Juudan kaupunkeihin ja kootkaa kaikesta Israelista rahaa Jumalanne temppelin korjaamiseksi, vuodesta vuoteen, ja jouduttakaa tätä asiaa." Mutta leeviläiset eivät jouduttaneet sitä. Silloin kuningas kutsui luokseen ylimmäisen papin Joojadan ja sanoi hänelle: "Miksi et ole pitänyt huolta siitä, että leeviläiset toisivat Juudasta ja Jerusalemistä Herran palvelijan Mooseksen määräämän Israelin seurakunnan veron (kts 2 Moos. 30: 13 – 14) lainmajaa varten? Sillä jumalaton Atalja (kuningataräiti, joka oli ottanut itsel-

leen vallan Juudassa ja hallinnut sitä edelliset 7 vuotta) ja hänen poikansa ovat murtautuneet Jumalan temppeliin; he ovat myös käyttäneet baaleja varten kaikki Herran temppelin pyhät lahjat."

Sitten tehtiin kuninkaan käskystä arkku, ja se asetettiin Herran temppelin portin ulkopuolelle. Juudassa ja Jerusalemissa kuulutettiin, että vero, jonka Jumalan palvelija Mooses oli erämaassa määrännyt Israelille, oli tuotava Herralle. Kaikki päämiehet ja kaikki kansa toivat iloiten rahaa ja heittivät arkkuun, kunnes se täyttyi. Aina kun leeviläiset toivat arkun kuninkaan asettamien tarkastusmiesten luo, huomattuaan, että siinä oli paljon rahaa, tulivat kuninkaan kirjuri ja ylimmäisen papin käskyläinen tyhjentämään arkun, ja sitten he kantivat sen takaisin paikoilleen. Niin he tekivät päivä päivältä ja kokosivat paljon rahaa. Sitten kuningas ja Joojada antoivat sen niille, jotka teettivät työt Herran temppelissä, ja nämä palkkasivat kivenhakkaajia ja puuseppiä uudistamaan Herran temppeliä, niin myös rauta- ja vaskiseppiä korjaamaan Herran temppeliä. Työnteettäjät toimivat niin, että työ edistyi heidän käsissään, ja he asettivat Jumalan temppelin entiselleen sen määrämittyjen mukaan ja panivat sen kuntoon. Kun he olivat päättäneet työnsä, veivät he rahan tähteet kuninkaalle ja Joojadalle; ja niillä teetettiin kaluja Herran temppeliin, jumalanpalvelus- ja uhraamiskaluja, kuppeja sekä kulta- ja hopeakaluja. Herran temppelissä uhrattiin vakituisesti polttouhreja, niin kauan kuin Joojada eli." 2 Aik. 24: 4 – 14.

5. Opeteltava Raamatun lause

Pitäkää pyhien tarpeet ominanne; harrastakaa vieraanvaraisuutta.

Room. 12: 13. ja Jolle sanaa opetetaan, se jakakoon kaikkea hyvää opettajallensa. Gal. 6: 6.

6. Lauluehdotus

K. W. Tammisen (k. 1946) virren 188 (UVK 424) kolmannessa säkeistössä rukoillaan: "Sun pyhää uhrimieltäs suo, Herra, meillekin. Ja kansas alttiiksi tee uhrauksihin."

Vanhassa pyhäkoululaulukirjassa on Emmi Vallin hyvä laulu:
Käy Jeesus uhriarkun luo (PK57), suoraan tästä kertomuksesta.
Sen viimeisessä säkeistössä lauletaan:
"On Jeesus nytkin paikallaan, kun Jumalalle annetaan.
Hän näkee lahjan, sydämen, kun annat työhön Jeesuksen."
Se voidaan laulaa sävelellä: Oi, Herra, Henkes valo suo.

10.11.2013
